

Ali Yıldırım

I. KANLI SİVAS'TAN OZANLAR ŞEHİRİ'NE

Pir Sultan kıızıydım ben de Banaz'da
Kanlı yaş akıttım baharda yazda
Dedemi astılar KANLI SİVAS'TA
Darağacı ağlar Pir Sultan deyü

Pir Sultan Abdal'ın tarihsel duruşundan mıdır nedir bilinmez yakın zamana kadar Sivas denilince akla Pir Sultan ve Alevilik gelirdi.

Ne var ki Sivas Alevilerin nazarında Pir Sultan'ın asıldığı şehir olarak pek makbul bir sicile sahip değildir. Yine de Aleviler bu olayı bir kan davasına dönüştürmemişler, iktidar mensupları ile Sivaslı sıradan insanı ayırmışlar ve Sivas'a "ozanlar şehri" olarak sahip çıkmışlardır. Hatta yetiştirdiği ozanlar dolayısıyla Sivas'ın ayrıcalıklı, özel bir yeri vardır denilebilir. Nasıl olmasın ki Ağahi, Aşık Veli, Ali İzzet, Aşık Veysel, Kemter ve daha niceleri... Sivas toprağında yetişmemiş miydi?

Sivas şehri'nin kara tarihi/talihi cumhuriyetle bir parça dönmüştür. Çünkü Sivas köhne Osmanlı'nın yerine kurulan genç Cumhuriyet'in temellerinin atıldığı yerlerden biri olmuştur. Bundan dolayıdır ki Sivas Şehri demokrat ilerici kimliğiyle bilinmiş, anılmıştır.

II. PİR SULTAN'IN DİRENCİ HIZIR PAŞA'NIN İHANETİ

İlimi sorarsan köyümdür Banaz
Yakılsın yıkılsın ol KANLI SİVAS
Bir ben ölmeyinen cihan yıkılmaz
Açılın zindanlar Pir'e gidelim!

12 Eylül sonrasında Sivas'ın toplumsal dokusunda köklü değişiklikler olur. Sivas büyük göç

veren şehirlerin başında gelir. Sivas'tan göçenlerin çoğunu ilerici unsurlar, Aleviler oluştur. Onlardan boşalan yerleri ise tam karşıt güçler doldurur. On yıl içinde Sivas'ın yüzü kararır.

1989 yerel seçimlerinde Refah Partisi'nin belediye başkanlığını kazanmasıyla gerici güçler bütünsel olarak Sivas'ta kurumsallaşmaya başlar. Belediye olanakları sınırsız bir biçimde Şeriatçı çevrelerin hizmetine sunulur. Anadolu'nun bu demokrat kimlikli kenti gerici bir dokuya bürünmüştür. 12 Eylülcülerin toplumsal güçleri bastırmak için dinci gericiliği kullanmaları sonuçlarını vermiş, gerici güçler sahiplerinin dahi zor kontrol ettikleri bir noktaya gelmiştir.

Tarih boyunca Sivas kentinin şahsında hep iki çizgi varlığını devam ettirir. Pir Sultan Abdal'ın başeğmez direnişçi yolu ile Hızır Paşa'nın hain, ihanetçi çizgisi.

Bu iki farklı dünya anlayışı, bu insanlığın hizmetinde olma ile ona ihanet etme çizgisi 2 Temmuz 1993 tarihinde bir kez tarih sahnesinde ortaya çıkacaktır.

III. SİVAS ELLERİNDE SAZIM ÇALINIR

Pir Sultan Abdal Kültür Derneği geleneksel olarak 1978'den beri düzenlemekte oldukları Banaz Pir Sultan Abdal Şenlikleri daha görkemli, daha kalıcı bir biçimde gerçekleştirmek için 1993 yılında da aylar öncesinden hazırlıklara başlarlar.

Tüm demokratik kitle örgütlerine ve Alevi kuruluşlarına çağrı yaparak Banaz şenliklerini paylaşmayı, birlikte yapmayı teklif ederler. Bu etkinliklerin bir bölümünün de Pir Sultan Abdal'ın sazının çalındığı Sivas şehir merkezinde yapılması öngörülür.

1993 şenlikleri için bilinen tanınan yazarları sanatçıları yapılan davete olumlu yanıt verirler. Pir Sultan Abdal Şenlikleri Pir Sultan Abdal'ın toplumsal ve inançsal duruşuna uygun olarak geniş kapsayıcı sosyal bir organizasyon olacaktır.

Ankara'dan İstanbul'dan Anadolu'nun dört bir yanından yola çıkan Pir Sultan yolcuları 1 Temmuz 1993 sabahı Sivas'ta buluşurlar. Programa göre iki gün Sivas'ta etkinlikler gerçekleştirilecek ardından ise Banaz'a geçilecektir.

Fakat Sivas eski Sivas değildir, daha sabahın ilk saatinde, daha Sivas'a girer girmez farkedilir bu. İnsanı sıkıp boğan, söylenmesi gerekip de söylenmeyen bir söz gibi rahatsız eden bir havası vardır Sivas'ın.

Pir Sultan'ın torunları kendi havalarını hakim kılmakta gecikmezler şehre. Şenlik başlar, deyişler, semahlar birbirini izler. Söyleşiler, paneller izleyici ile dolup taşar. Korkulacak bir şey olmadığını düşünür herkes. Kaygıların boşuna olduğunu söylerler birbirine. Sivas da bizim şehrimiz derler. Ne yazık ki bir gün geçmeden bu görüşlerin tam tersini yaşayacaklardır.

IV. PLANLI PROGRAMLI KATLİAM

Sorma be birader mezhebimizi,
Biz mezhep bilmeyiz yolumuz vardır.

Mezhep bilmeyen, insanlık yolu dışında başka yol tanımayan, sevgiyi kendisine din edinmiş insanlar Sivas'ta kendileri için kurulan tuzaklardan habersizdirler.

Sivas'ı bilip tanıyanlar şenlikle ilgili olarak kaygılarını dile getirdiklerinde, şenliğin devletle/kültür bakanlığıyla ortak olarak düzenleniyor olması, Sivas valisinin demokrat kimlikli bir kişi olması, iktidar ortaklarından SHP'nin Alevilerin oy verdikleri bir parti olması gerekçe gösterilerek kaygı giderilmeye çalışılmıştır. Tüm bunların birer yanılgı olduğu anlaşılabacaktır ama ne pahasına...

Şeriatçı karanlık güçler günler öncesinden Sivas'ta Alevilerin, demokratların varlık göstermesini engellemek ve onlara "müslüman mahallesinde salyangoz sattırmamak" için hazırlıklara girişirler.

Gazete ilanları vererek, bildiriler hazırlayıp dağıtarak yalan dolana dayalı provakasyon ortamı hazırlarlar. Güya şenlik için Sivas'a gelecek olan Aziz Nesin peygamberin eşine hakaret eden Salman Rüştü'nün kitabını yayınlamıştır. Bu tamamen yalandır, ne bir hakaret ne de bir kitap yayınlama olayı söz konusu değildir. Ama yalana dayalı tahrik şeriatçılar için yeni bir şey sayılmaz. Daha 1978 yılında, yine Sivas'ta "Aleviler camiye bombaladı" yalanını uydurup halkı birbirine düşürmeye alışkın kendileri değil midir? Maraş katliamı öncesi aynı provakasyonu

Sivas Katliamı : Alevilerin Kanayan Yarası

Ali Yıldırım tarafından yazıldı.

---

yapmamış mıdırılar.

2 Temmuz'dan 15 gün önce şeritaçılarca tüm Sivas'a dağıtılan Müslüman Kamuoyuna başlıklı ve altında Müslmanlar imzası olan bildiride halk "cihada" çağrılır:"Aziz Nesin köpeği, yanında kendisiyle beraber bir ekiple birlikte, şehrimiz Valisi tarafından davet edilip, şehirde adeta Müslümanlar'la alay edercesine gezebilmektedir

Kâfirler şunu iyi bilmeli ki: İslâmın Peygamberi'ni ve kitab'ın izzetini korumak için, bu uğurda verilecek canlarımız vardır.

Gün, Müslümanlığımızın gereğini yerine getirme günüdür."

İlk gün şeriatçılar pusuda beklerler. Saldırı için her zaman yaptıkları gibi Cuma gününü ve Cuma namazını beklerler. 2 Temmuz günü Cuma namazından çıkan kalabalıklar katillerin kışkırtmasıyla harekete geçeler. Önce etkinliklerin yapıldığı Kültür Merkezi'ne saldırırlar.

Arkasından Sivas katliamının yaşanacağı Madımak Oteli kuşatılır.

Tüm dünyanın gözü önünde Sivas katliamı yaşanır.

2 Temmuz Sivas katliamı üzerinden geçen yıllara rağmen Alevilerin nazarında küllenmemekte, tam tersine Sivas yangını Alevilerin kanayan yarası olmaya devam etmektedir.

Sivas katliamı Alevilerin yaşadığı diğer bir çok katliamlara benzemekle birlikte ondan bazı çok trajik unsurlarla farklılık göstermektedir.

Bu nedenle "Sivas'ın ışığı sönmeyecek", bu nedenle "Sivas unutulmayacak" sözleri bu katliama karşı her fırsatta dile getirilmektedir.

Çünkü 8 saat insanlar Madımak Otelinde kendilerine bir yardım eli uzanmasını beklerler. Cumhurbaşkanı aranır, başbakan aranır, başbakan yardımcısı, bakanlar aranır. Tanıdık bildik etkili yetkili kim varsa bir umut olarak aranır ama güvenlik güçleri de dahil hiçbir güç gelip de şeriatçı güçleri dağıtmaz, Pir Sultan torunlarını kurtarmaz!

Bu ne derin acıdır!

Bu ne büyük bir trajedidir.

Sivas'ta göz göre göre insanlar katledilir. Şeriatçılar bir bayram yerinde buluşmuş gibi Madımak Otelini sarar ve insanlarımızı katlederler. Bu katiller günler öncesinden hazırlık yapmalarına rağmen yakalanmamış, engellenmemiştir. Sivas gibi küçük bir şehirde kimin ne dolap çevirdiğinin bilinmemesi mümkün müdür? Tersine istihbarat birimleri "olay çıkacağını rapor ettik" demektedirler. Olay çıkmamış, katliam yaşanmıştır. Sivas belediye başkanı katilleri "gazanız mübarek olsun" diye kutlamaya kadar işi vardırıştır!

8 saat genç kızlarımızın, oğlanlarımızın, şairlerimizin, bağlama ustalarımızın, semahçılarımızın çığlıklarına tüm insanlık kulaklarını tıkamıştır. Başta iktidar sahipleri olmak üzere!

8 saat içinde dünyanın bir başka ucuna müdahale edilebildiği halde, Sivas'a yardım gönderilmemiş, insanların katledilmesine engel olunmamıştır! Sivas nasıl unutulur?

BUNLARI UNUTMA!

Bazı anlarda bazı sözler söylenir, bazen bu sözlerin ve bu sözleri söyleyenlerin asla unutulmaması gerekir. Bu sözler ve onları söyleyenler yeni acılar yaşanmaması için, yeni katliamlar olmaması için, dostu düşmanı tanımak ve aklımızdan çıkarmamak için kesinlikle unutulmamalıdır. Taşlara, demirlere bu sözler kazınmalı ve bir kenara konulmalıdır.

Sivas katliamı yaşanırken de unutulmaması gereken sözler söylenmiştir.

Hem de bu sözleri dönemin Cumhurbaşkanı, dönemin başbakanı söylemişlerdir. Bu sözler bize katliamın arkasındaki gizi ifade etmektedir.

UNUTULMAYACAK SÖZLER BİR

“GÜVENLİK GÜÇLERİ İLE HALKI KARŞI KARŞIYA GETİRMEYİN!”

Sözün sahibi Cumhurbaşkanı'dır. Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel. Katiller Madımak Otelini kuşatmış, insanlar içeride çığlıklarla yardım beklerken bu sözü defalarca Sivas valisine ve emniyet müdürüne söylemiştir. Demirel'in vatandaş dediği şeriatçı katillerdir. Ve güvenlik güçlerinin onlara müdahale etmesine engel olmakta, katillerin işlerini rahatça yapmalarını istemektedir adeta. Katillere karşı gelmeyin, bu sözün anlamı bundan başka nedir? Bu söz nasıl unutulur?

UNUTULMAYACAK SÖZLER İKİ

“OTELİ SARAN VATANDAŞLARIMIZA BİR ŞEY OLMAMIŞTIR!”

Sözün sahibi Başbakan'dır. Başbakan Tansu Çiller. Çiller Madımak Otelini saran ve insanlarımızı katleden şeriatçı katillere bir şey olmadığını, katillerin burunlarının kanamadığını müjdelemektedir.

Başbakan'ın vatandaş dediği de şeriatçı katillerdir. Ya içeride çığlıklarla yardım bekleyenler? Onların vatandaşlık hakları? Onların yaşama hakları? Çillerin umrunda olan, Çillerin bu sözleri ile gözetip kayırdığı katillerdir mağdurlar değil. Bu sözler nasıl unutulur?

Ya bu sözleri söyleyenlerin partisine oy veren, oy vermeye çağıran Aleviler, sözde Alevi önderleri onlar nasıl unutulur?

V. ATEŞTE SEMAHA DURANLAR ŞİVAS ŞEHİTLERİMİZ

Nesimi Çimen:Üç telli curanın üstadı. Sarız 1926

Asım Bezirci:Sosyalizm ve Edebiyat. Erzincan 1927

Metin Altıok:Kara kutu, şiir, felsefe. Bergama,1941

Muhlis Akarsu:Kula kulluk yakışır mı? Kangal 1948

Behçet Aysan:Sefa'sını ölümüne öğreten şair. Ankara 1949

Muhibe Akarsu:Akarsuyum böyle miydi ahdımız? Kangal 1958

Edibe Sulari: Davut Sulari'nin yadigarı. Erzincan 1953

Uğur Kaynar:Militan, şair, elyazarı. Zara 1956

Asaf Koçak:Yok devenin kuşu, bir sır "Cop Cumhuriyeti"nin çizeri, Yerköy 1957

Erdal Ayrancı:Hep barikatın başında. Niğde 1958

Sivas Katliamı : Alevilerin Kanayan Yarası

Ali Yıldırım tarafından yazıldı.

Sehergöl Ateş:Biz onunla baba kız değildik. O hem sırdaşım, hem yoldaşım, hem dayanağım ve gücümdü; babasının sözleri. Ankara 1953

Hasret Gültekin:Koçgiri'den, Han Köyü'nden. 1965

Muammer Çiçek:Bir oyun yazdı "İnadına Yaşamak".

Muammer Çiçek:Bir oyun yazdı "İnadına Yaşamak".Yalinyazı Köyü, Zile 1967

Gülender Akça:Abidin ve Sultan'ın gözbebekleri. Divriğinin Şahin Köyü'nden, 1968

Mehmet Atay:Şahanım, şahdamarım, yangın yüreklim. Divriği 1968

Sait Metin:Uzundu, usuldu dedemin boyu. Divriği 1970

Carina Johanna:Alevilik araştırmacısı, "yabancı değil". Hollanda 1970

Gülsün Karababa:Babası"Kızım benden daha iyi saz çalacak" derdi. Divriği 1971

İnci Türk:Çiçek açar domur domur dal verir. Balıkesir 1971

Huriye Özkan:Havanın yüzünde semah dönerken. Ankara 1971

Murat Gündüz:Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür, en sevdiği dize.Ankara 1971

Ahmet Özyurt:Çok seviyorum düşüncelere dalmayı. Einstein gibi düşünerek kendimden geçmeyi. Kendi dizeleri. Ankara 1972

Handan Metin:Tüm güzellikleri toplayıp uzun bir yola çıktın. Ankara 1973

Yeşim Özkan:Ballıhan, erenlerin bal çiçeği. Ankara 1973

Yasemin Sivri:Kamber'in profesörü, kitap kurdu. Ankara 1974

Serpil Canik:Kuş olup güvercin donunu giyen, Uyan dağlar uyan Serpil geliyor. Ankara 1974

Serkan Doğan:Başıma kızıl bağla, arkamdan ağıt yakma anam, Ankara 1974

Belkıs Çakır:Güne Umut'tan. Ceylanlara karışıp semaha duran. Ankara 1975

Nurcan Şahin:Kim yakıştıracaktır sana ölümü? Ankara 1975

Özlem Şahin:Okur, meraklı, yerinde duramaz, yaşam delisi. Ankara 1976

Asuman Sivri:Semah, semah tutkunu, abisinin delisi. Ankara 1977

Menekşe kaya:Sazı elinde İsmail'in.Ötme bülbül ötme gönlüm şen değil. Ankara 1977

Koray Kaya:Pir Sultan'ın genç şehidi. Ve hep öyle kalacak. Ankara 1981

Yanyana öldüler.

Ve yanyana gömüldüler Karşıyaka'da.

Karşıyaka'nın onur gülleri, direnç gülleri, Pir Sultan Şehitleri...

VI. SİVAS DAVASI

“İnsanlık tarihinde din adına işlenen böyle bir vahşet görülmemiştir.”

Sivas katliamının bulunabilen, ele geçirilebilen sanıkları çeşitli mahkemelerde yargılandılar. Sivas davası hala sürmektedir!

Dava süreci nasıl gelişti?

Katliam davası güvenlik gerekçesiyle Sivas'tan Ankara'ya nakledildi. Yargılamaya adiyen adam öldürme eylemi davası olarak başlanılmıştı. Mahkeme davayı planlı programlı, örgütlü bir katliam olduğu gerekçesiyle Devlet Güvenlik Mahkemesine gönderdi.

Ankara DGM 1994 yılında verdiği ilk kararında olayı basit bir “yangın çıkararak adam öldürme” olarak değerlendirdi. Hatta işi daha da azıtarak Aziz Nesin'in katilleri tahrik ettiğini dahi ileri sürdü ve buna dayanarak katillerin cezalarında indirim yaptı.

DGM'nin bu hukuka ve maddi gerçekliğe aykırı kararını inceleyen Yargıtay DGM kararının tümüyle hukuka aykırı olduğunu saptadı. Yargıtay DGM'nin olayı basite aldığını, yanlış değerlendirdiğini vurgulayarak olayda şeriatçılar tarafından laik düzene yönelik bir kalkışma

olduğunun belirlenmesi gereğine işaret etti. 28 Şubat sürecine denk gelen günlerde Ankara DGM’de yargılama yeniden başladı. Bu kez sanıklar hakkında “anayasal düzeni bozarak şeriat devleti kurmaya kalkışmak” eyleminden ceza verilmesi yoluna gidildi. Mahkeme 33 sanığı idam cezasına çarptırdı.(1997) Bu karar Yargıtay’ca yeniden incelendi ve bazı usul hatalarından dolayı bozularak eksikliklerin giderilmesi için yeniden Ankara DGM’ye gönderildi. Şubat 1999 tarihinde usul eksikliklerinin giderilmesi için başlayan yargılama sonucunda 33 sanık DGM’ce yeniden idam cezasına çarptırıldı. Sanıklar bu kararı temyiz ettiler. Dava dosyası şu an Yargıtay’da incelenmekte.

Ankara DGM’sinin sanıklar hakkında idam kararı verirken dayandıkları gerekçe tüyler ürperticidir: “İnsanlık tarihinde din adına işlenen böyle bir vahşet görülmemiştir.”

VII. SİVAS DERSLERİ

Sivas katliamı gerek Alevi örgütlenmesinde gerekse Alevilerin bilincinde bir dönüm noktası olmuştur.

Sivas katliamından çıkan birinci ve temel ders, yalnızca ve yalnızca kendi gücüne ve örgütlülüğüne güvenmenin zorunluluğudur.

Aleviliği yönelik ağır bir kuşatmanın yaşandığı ve saldırıların gündeme geldiği şu günlerde Alevilerin kimlik mücadeleleri için güçlü örgütlülükler yaratması zorunluluğu görevi her zamankinden daha yakıcıdır.